

ת"פ (באר שבע) 57904-08-23 - מדינת ישראל - פמ"ד נ' פלוני- בעצמו

בית המשפט המחוזי בבאר שבע

ת"פ 57904-08-23 מדינת ישראל נ'
פלוני(עציר)

לפני כבוד השופט יובל ליבדרו

בעניין: המאשימה: מדינת ישראל - פמ"ד
ע"י ב"כ עו"ד ואסים אבו עאמר

נגד

הנאשם: פלוני-בעצמו ע"י ב"כ עו"ד מוני בן מוחה

גזר דין

מבוא

1. הנאשם הורשע על-פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן (להלן: "כתב האישום") בביצוע עבירות של סחיטה בכוח, סחיטה באיומים, הפרת הוראה חוקית והדחה בחקירה, עבירות לפי סעיפים 427(א) רישא וסיפא, 428 רישא וסיפא, 287(ב) ו-245(ב) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין").

2. במסגרת ההסדר לא הושגה הסכמה עונשית וכל צד טען לעונש באופן "חופשי".

כתב אישום

3. מעובדות כתב האישום עולה כי הנאשם ו-ש' א' (להלן: "המתלון") הם אחים תאומים. בתקופה הרלוונטית לאירועים שיתוארו להלן עבד המתלון לפרנסתו בקיוסק על הטיילת באילת והתגורר ביחידת דיור בעיר (להלן: "הדירה"). הנאשם טען בפני המתלון כי הוא חייב לו סך של 3,000 ₪. בעקבות טענתו זו, בסמוך לחודש יוני 2023, דרש הנאשם באיומים מהמתלון סכומי כסף שונים תוך שהוא מטיח בפניו כי במידה ולא ייעשה כן, הוא יגיע למקום עבודתו ויפגע בו קשות. המתלון סירב לדרישה זו לפחות פעם אחת. במסגרת איומי הנאשם על המתלון, ביום 13.06.2023, החל משעות הצוהריים, איים הנאשם על המתלון בהודעות מוקלטות ומסרונים על מנת לגרום לו לשלם את הכסף שדרש, בין היתר, כדלקמן: "אתה יודע שאני יראה אותך לא משנה מתי אתה לא תשלם כבר 800 שקל ואתה תצטער על זה"; "אני חוזר מאילת אני מכין לך הפתעה בת אלף

זונה, הפתעה שתחכה לך, ואף אחד לא יעזור לך ש', אף אחד" או מילים דומות לכך. בתגובה לכך, שלח המתלון לנאשם הודעה קולית בה אמר לו בנימה כאובה "העברתי לך את הכסף יא בן זונה, מה אתה עוד רוצה ממני, מה אתה עוד רוצה ממני העברתי לך את הכסף מה אתה עוד רוצה". לאחר מכן, כתב הנאשם למתלון "חכה היום אני יראה אותך".

בהמשך לכך, ביום 19.06.2023 החל משעות הערב, על מנת להניעו לשלם לו את הכסף שדרש, הנאשם איים על המתלון בשיחת טלפון באומרו, בין היתר, "תארגן לי את הכסף שלי, הבנת, היום". לאחר שהמתלון השיב שאין לו כסף לשלם, איים הנאשם כי אם לא יביא לו את הכסף, יכה אותו מכות עזות, ודרש ממנו שלא יספר על מעשיו לאימם, אחרת "אני בא למקום ואני שובר אותך מכות ולא יעזור לך לא מנהל עבודה שלך ... הבנת? אף אחד לא יעזור לך, תנסה אותי אחי" או מילים דומות לכך. בעקבות זאת, העביר המתלון לנאשם ₪ 400. בשלב מסוים, בשל הפחד והחשש מהנאשם, סיכם המתלון עם הנאשם על "מתווה סיום דרישות" לפיו ייתן המתלון לנאשם כסף בסך 3,000 ₪ שיימסר במספר תשלומים במועדים שונים ועם השלמת העברת כל הסכום ייפסקו דרישותיו של הנאשם מהמתלון. המתלון פעל בהתאם למתווה האמור והשלים את העברת כל הסכום לנאשם כחודש לפני קרות האירועים המתוארים להלן.

כשבועיים עובר לאירועים שיתוארו להלן, הגיע הנאשם אל המתלון, תקף אותו בכך שבידו האחת אחז בצווארו של המתלון ובידו השנייה חבט בראשו של המתלון ואיים עליו באומרו כי אם יתחמק ממנו הוא "יראה לו מה זה" או מילים דומות לכך.

בהמשך למתואר, ביום 05.08.2023 בשעה 21:30 או בסמוך לכך, הגיע הנאשם לקיוסק, אחז בצווארו של המתלון, משך אותו מחוץ לקיוסק ואמר לו "תביא את המפתח של הבית שלך עכשיו. אם לא, אני חותך לך את הגרון" או מילים דומות לכך.

בעקבות האמור, המתלון הוציא את מפתח הדירה ומסר אותו לנאשם שסר לדירה ונכנס אליה. בהמשך אותו היום, בשעה 18:00 לערך, הגיע המתלון לדירה ומצא בה את הנאשם ובשל החשש ממנו, יצא המתלון מהדירה והתקשר למוקד המשטרה לצורך קבלת סיוע.

בסמוך לאחר שיחתו האמורה של המתלון עם מוקד המשטרה, נעצר הנאשם על-ידי המשטרה.

במהלך אותו היום - 07.08.2023, הובא הנאשם לפני בית משפט השלום באילת, בבקשה להורות על שחרורו בתנאים. במסגרת החלטתו בבש"ע 14201-08-23 הורה בית המשפט על שחרורו של הנאשם בתנאים שכללו בין היתר הרחקה מהעיר אילת ומהמתלון למשך 45 ימים.

חרף החלטת בית המשפט, בצוהרי אותו היום בשעה שאינה ידועה במדויק למאשימה, הגיע הנאשם לדירה והמתין בפתחה כשבאותה העת שהה בה המתלון. בהמשך, כשהמתלון התכוון לצאת מהדירה ופתח את הדלת קפץ הנאשם לעברו ותקף אותו בכך שהכה אותו באגרופיו בפניו.

המתלון נפל ארצה ומכשיר הטלפון הנייד שלו הוטח לארץ. הנאשם המשיך לתקוף את המתלון בכך שבעט בגופו ויצא מהדירה.

בהמשך למתואר, הגיע הנאשם למספרה בה שהה המתלונן ובשלב מסוים הורה למתלונן לסור עמו באופן מידי לתחנת המשטרה באילת, באומרו בין היתר "תבוא עכשיו, אנחנו נוסעים לתחנה להגיד שאתה הגשת תלונת שווא וכל מה שאמרת זה לא נכון ולא קרה" ואיים על המתלונן באומרו בין היתר כי לאחר שחרורו מבית הסוהר הוא "ירצח" אותו או מילים דומות, והכל כדי להניעו לחזור בו מההודעה שמסר. הנאשם כפה על המתלונן להגיע עמו לתחנה, נטל את אופניו של המתלונן והסיע באמצעותם את המתלונן מהמספרה לתחנת המשטרה. המתלונן נכנס לתחנה ובשלב מסוים עזב הנאשם את המקום כשהוא רכוב על אופני המתלונן, עד שנעצר על-ידי השוטרים.

לאחר שנעצר הנאשם, תוך כדי עימות שנערך בינו לבין המתלונן, פנה הנאשם למתלונן במטרה להניאו פעם נוספת מלשתף פעולה עם המשטרה בחקירה האמורה בדרכים שונות כך, בין היתר, סימן בידו את הספרה 4 ואמר את המילה "שנים" והזכיר את אביהם שנפטר.

תסקיר שירות מבחן

4. הדיונים בעניינו של הנאשם נדחו מעת לעת לבקשת שירות המבחן ולאחר שבית המשפט הורה על שחרור הנאשם ממעצר למיצוי ההליך הטיפולי בעניינו כפי שמפורט בהמשך.

מתסקיר שירות המבחן מיום 28.11.2024 עלה כי זה כבן 24, רווק, טרם מעצרו עבד כחודש וחצי בבית מלון והתגורר באילת. שירות המבחן סקר את נסיבות חייו האישיות- משפחתיות המורכבות של הנאשם כבן להורים גרושים מגיל צעיר, כי הוצא תחת צו בית משפט למסגרות חינוכיות שונות בהן התקשה להשתלב, כי גדל בקונסטלציה משפחתית מורכבת ומקיים מערכת יחסים אמביוולנטית ומורכבת עם אחיו התאום שגדל אצל אמו בעוד שהוא (הנאשם) גדל אצל אביו וחווה אירוע טראומטי כשמצא את גופת אביו שנפטר לפני כ-4 שנים.

שירות המבחן הוסיף כי לנאשם הרשעות קודמות בפלילים בגין ריצה עונשי מאסר; כי הוא ריצה עונש מאסר ממושך כבר בגיל 16 בגין עבירות סמים והשלים בכלא 10 שנות לימוד; כי ניהל אורח חיים שולי מגיל צעיר; כי החל לצרוך סמים בגיל צעיר ופיתח בעיית התמכרות על רקע התמודדותו עם אובדן אביו וכי ניסיונות לשלבו במסגרות טיפוליות לאורך השנים הסתיימו ללא הצלחה.

שירות המבחן מסר כי במסגרת הליך המעצר בתיק זה שולב הנאשם בקהילה טיפולית "רוח מדבר", טיפול שהופסק לאחר כ-4 חודשים בשל התנהלותו והקושי שלו להתמסר באופן מלא לתכנים ולתהליכים הטיפוליים. הנאשם הביע חרטה והסביר את התנהלותו בקהילה הטיפולית בכך שזו לא תאמה את אורח חייו הדתי.

שירות המבחן התרשם, כי נסיבות חייו האישיות והמשפחתיות והטראומות שחווה בחייו הביאו להעמקתה השימוש בחומרים ממכרים וחיבורו לחברה שולית. שירות המבחן הוסיף, כי הנאשם מבטא מילולית רצון לנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי, כי הוא מכיר בבעיית התמכרותו ובקשייו לשלוט בכעסיו, מבין את השלכות מעשיו ואת המחירים שהוא משלם וכן שהוא מוכן לגייס את כוחותיו להשתלב במסגרת טיפולית.

לצד זאת שירות המבחן התרשם כי הנאשם גדל ברקע השוואות לאחיו התאום דבר המתבטא באובססיביות כלפי אחיו, כי הוא בעל אישיות לא בשלה, סובל מדימוי נמוך, בעל רף תסכול נמוך, מתקשה לשלוט בכעסיו, פועל באלימות ונעדר כלים להתמודדות עם אתגרי החיים. שירות המבחן העריך כי קיימת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק אלימה ושימוש בחומרים ממכרים.

שירות המבחן עמד על השפעת בעיית ההתמכרות של הנאשם על התנהלותו ועל המוטיבציה שמגלה לגייס את כוחותיו להשתלב בקהילה טיפולית והמליץ לשלבו בקהילה הטיפולית "רטורנו" המתאימה לאורח חייו הדתי. לחלופין המליץ על עונש מוחשי תוך שילובו בתכנית טיפול בשב"ס תואמת למצבו.

5. לאחר שהצדדים טענו לעונש ניתנה על-ידי החלטה לדחות את מועד גזר הדין ולהורות על שחרור הנאשם מהמעצר והעברתו מ"דלת אל דלת" לקהילה הטיפולית "רטורנו" בהתאם להמלצת שירות המבחן. על-פי הודעת שירות המבחן הנאשם שולב בקהילה ביום 23.4.2025.

6. מתסקיר עדכון של שירות המבחן מיום 29.5.2025 עלה, כי במהלך שילובו של הנאשם בקהילה הטיפולית עלו בעיות משמעת של הנאשם וקושי להתמסר באופן מלא לתהליכים הטיפוליים. עוד נמסר, כי בשל השלב הראשוני של הקליטה ניתנו לנאשם הזדמנויות נוספות אך זה התקשה לווסת את רגשותיו, התנהג בצורה אלימה ותוקפנית ועבר על חוקי הקהילה. שירות המבחן הוסיף, כי להתרשמות גורמי הטיפול הנאשם אכן מביע מוטיבציה לערוך שינוי בחייו אך ניכר שכוחותיו נמוכים והוא לא בשל לכך. בהתאם לכך הוחלט לסיים את שילובו בקהילה. שירות המבחן המליץ לעצור את הנאשם עד תום ההליכים.

ביום 4.6.2025 הוריתי בהסכמת הצדדים על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים וקבעתי מועד דיון להשלמת טיעונים לעונש.

ראיות לעונש

7. בדיון הטיעונים לעונש הראשון המאשימה העידה לעונש את **המתלונן**.

זה מסר כי הנאשם הוא אחיו התאום, כי הוא חש קושי להיות בבית המשפט בסיטואציה הנוכחית וכי הוא יודע שאביו ז"ל ואמו לא היו רוצים לראות אותו בסיטואציה זו.

המתלונן הוסיף שאף שהוא מבין שההליך המשפטי נועד להגן עליו הוא מוחל לנאשם בלב שלם.

כן התייחס למורכבות המשפחתית, לסיטואציה שנוצרה ולשינוי שחל בנאשם וביקש להקל עם הנאשם ולשחררו לטיפול.

כאן המקום לציין, כי שירות המבחן פעל להגשת תסקיר נפגע עבירה לקראת דיון הטיעונים לעונש הראשון, אך מהתסקיר שהוגש עלה שנעשו מספר ניסיונות לתאם פגישה עם המתלונן, ניסיונות שלא צלחו.

8. ב"כ הנאשם העידה בדיון הטיעונים לעונש הראשון את **אמו של הנאשם** (ושל המתלונן). זו ביקשה שתינתן לנאשם הזדמנות נוספת להשתלב במסגרת טיפולית שמתאימה לו. עוד הוסיפה, כי היא מאמינה בנאשם ותומכת בו ומשוכנעת שהוא עבר שינוי.

בדיון השלמת הטיעונים לעונש, שהתקיים לאחר שהנאשם נעצר מחדש עם הוצאתו מהמסגרת הטיפולית, אפשרתי לאמו של הנאשם להשלים את דבריה. זו פרטה את הנסיבות האישיות והמשפחתיות שהביאו את הנאשם להתדרדרות במצבו והוסיפה כי חשה בשינוי שחל בנאשם וברצונו לשקם את חייו וביקשה מבית המשפט לשחררו.

טיעוני הצדדים

9. **המאשימה** טענה לעונש בכתב והשלימה טיעוניה על-פה. המאשימה טענה למתחם עונש הולם אחד לכלל העבירות. המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין 4.5 ל-6.5 שנות מאסר ועתרה ל-5.5 שנות מאסר לצד עונשים נלווים של מאסר על תנאי, קנס משמעותי ופיצוי למתלונן.

המאשימה הפנתה בטיעוניה לערכים המוגנים שנפגעו, למידת הפגיעה בהם אותה העריכה כגבוהה ומשמעותית, לענישה הנוהגת ולנסיבות הקשורות בביצוע העבירה. באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה הפנתה לסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירות על רק מערכת היחסית המורכבת שלו עם המתלונן שהוא אחיו התאום, למצוקה שחש המתלונן ולנזק הכספי, הפיזי והנפשי שנגרם לו. המאשימה הפנתה להיכרות רבת השנים של שירות המבחן עם הנאשם, לניסיונות הטיפול השונים שלא צלחו, לעברו הפלילי ולשיקולי הרתעת היחיד והרבים בעבירות אלו.

המאשימה צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

בהשלמת הטיעונים לעונש חזרה המאשימה על טיעוניה וטענה לאותו מתחם ולאותו עונש להם עתרה מלכתחילה.

המאשימה הוסיפה, כי לטעמה יש להחמיר בעונשו של הנאשם בשל הקרבה המשפחתית הקיימת בינו לבין הנסחט, ובשל השלכת קרבה זו על "קשר השתיקה".

המאשימה טענה שאין הצדקה לסטייה ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, והפנתה בעניין זה לכך שהנאשם לא ניצל את ההזדמנויות הטיפוליות שניתנו לו לאורך ההליך.

10. בדיון הטענות לעונש הראשון עתרה ב"כ הנאשם דאז לשחרר הנאשם לקהילה טיפולית. לחלופין עתרה לעונש. ב"כ הנאשם הנוכחי הצטרף לטענות שנטענו מלכתחילה והוסיף טענות משל עצמו. ב"כ הנאשם טענה כי מתחם העונש ההולם נע בין שנה ל-3 שנות מאסר ועתרה לעונש מאסר לתקופה שלא תעלה על שנתיים וזאת לצד עונשים נלווים של מאסר על תנאי, התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה ופיצוי. ב"כ הנאשם עתרה שלא להטיל על הנאשם קנס לנוכח התקופה הממושכת שבה הוא שוהה במעצר ולנוכח מצבו הכלכלי.

ב"כ הנאשם טענה, כי יש לדחות את מתחם העונש לו טענה המאשימה שאינו תואם את נסיבות ביצוע העבירות בתיק זה ואשר אינו נתמך בפסיקה הנוהגת אותה צירפה המאשימה, פסיקה שברובה מתייחסת למקרים חמורים יותר.

לעניין העבירות הפנתה המאשימה לתיקון המשמעותי שבוצע בכתב האישום, לכך שהמתלון הוא אחיו התאום של הנאשם ולכך שהסחיטה באיומים בוצעה על רקע חוב שחב המתלון לנאשם ועל רקע הדינמיקה ומורכבות המשפחתית בין הנאשם למתלון כפי שעלה מתסקיר שירות המבחן.

ב"כ הנאשם הפנתה, להודאת הנאשם, לגילו הצעיר, למשך הזמן הארוך בו הוא שרוי במעצר ולנסיבות חייו האישיות והמשפחתיות המורכבות.

ב"כ הנאשם צרפה פסיקה לתמיכה בעמדתה העונשית.

כאמור, בא כוחו הנוכחי של הנאשם הסכים למתחם העונש ההולם לו טענה באת כוחו הקודמת (שנה עד 3 שנות מאסר), אך להבדיל ממנה עתר להסתפק בתקופת מאסר החופפת את תקופת מעצרו של הנאשם (כ- 17 חודשים). כן עתר להימנע מהטלת קנס ולהסתפק בפיצוי נמוך. ב"כ הנאשם חזר והפנה למתחם העונש לו טענה המאשימה וטען כי מדובר במתחם מחמיר משולל יסוד שאינו נתמך בפסיקה, גם לו לזו שצרפה המאשימה עצמה.

בשונה מהמאשימה, ב"כ הנאשם טען כי העובדה שהמתלון הוא אחיו התאום של הנאשם צריכה להוביל להקלה בעונשו של הנאשם. ב"כ הנאשם הוסיף בעניין זה, כי הקשר בין הנאשם למתלון התחזק בתקופה האחרונה והמתלון תומך נפשית בנאשם ועתיד לעזור לשיקומו לאחר שחרורו.

ב"כ הנאשם הפנה לנסיבותיו האישיות והמשפחתיות המורכבות של הנאשם, לכך שעברו הפלילי הוא לא מכביד (רישומיים פליליים שהתיישנו מבית המשפט לנוער והרשעה אחת בעבירת רכוש) ולכך שבעניינו יש עוד מקום לשיקולי שיקום. זאת, לנוכח המוטיבציה שמביע הנאשם להשתקם; לנוכח פרקי הזמן והמאמצים שעשה במסגרות הטיפוליות שבהן שולב ולנוכח התנהלותו במעצר. כן הזכיר, שהנאשם "הסגיר את עצמו" עת הוצא מהמסגרת הטיפולית בהתאם לתנאי שחרורו מה שמלמד על המורא שלו מפני החוק.

ב"כ הנאשם צרף פסיקה נוספת מעבר לפסיקה שצרפה ב"כ הנאשם דאז.

11. **הנאשם** אמר את דברו. בדיון הטיעונים לעונש הראשון הנאשם מסר כי הוא מתקשה במעמד הזה אל מול אחיו התאום ואמו, כי הוא מבין את הפסול במעשיו, כי לאחר פטירת אביו הוא התמכר לסמים ולא הצליח לנהל את חייו באופן תקין וכי אין לו נטייה לפעול בעבריינות. הנאשם ביקש לאפשר לו להשתלב בקהילה טיפולית ולשקם את חייו ואת הקשר עם אחיו התאום.

בדיון השלמת הטיעונים לעונש הודה הנאשם לבית המשפט על ההזדמנויות שניתנו לו להשתלב בהליך טיפולי, התייחס לרקע שקדם להוצאתו מהקהילה הטיפולית, מסר כי חש עומס וקושי בקהילה הטיפולית, כי רכש כלים להתמודדות, כי מזה שנתיים בדיקות השתן שלו להמצאות סמים תקינות, כי הוא מרגיש שעשה שינוי וכן שהוא מתפקד ועובד במעצר. הנאשם שב וביקש סליחה מאמו ומהמתלונן וביקש מבית המשפט לסיים את מעצרו "ולחזור לחיים".

דיון והכרעה

12. כפי שסברו ב"כ הצדדים אף אני סבור כי בשל הקשר ההדוק הקיים בין העבירות שעבר הנאשם יש לקבוע מתחם עונש הולם אחד. מתחם העונש ההולם נע בין שנתיים לארבע שנות מאסר. בקביעת המתחם התחשבתי בערכים המוגנים שנפגעו, במידת הפגיעה בהם, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ובענישה הנוהגת, כפי שאפרט להלן.

13. במעשיו הנאשם פגע בערכים המוגנים של שמירה על בטחונו, שלמות גופו, בריאותו ושלווה רוחו של המתלונן. מעשיו של הנאשם פגעו גם בקניינו של המתלונן ובחירותו לקבל החלטות באופן עצמאי. בעניין זה ראו, בין היתר, ע"פ 5769/14 **אלרואי נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 20.09.2015), פסקה 15.

מעבר לכל האמור, בעבירות של סחיטה באיומים במשפחה, וודאי בנסיבות דומות לאלו שהיו במקרה זה, נלווית פגיעה לא מבוטלת באמון בין בני המשפחה, במרקם ובמערכת היחסים המשפחתית.

הצורך בענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות אלו נועד, בין היתר, כדי להפיג את החשש והפחד של הנסחט מן הסוחט אותו, לסייע לו לשבור את "קשר השתיקה" ולהגיש תלונה. לעניין זה ראו דברי השופט א' א' לוי בע"פ 6774/ **מדינת ישראל נ' אלעלווין** (פורסם בנבו, 1.11.2001) (להלן: "עניין אלעלווין"):

"[...] אך רק לעתים רחוקות אזור הקורבן אומץ כדי לפנות לרשויות החוק, הואיל והוא חושש שידם של הסחטנים עלולה להשיג אותו במוקדם או במאוחר, מבלי שאנשי החוק יוכלו להושיעו [...]. והיא נועדה גם כדי לעודד את הקורבנות לשבור את קשר-השתיקה, ולהביא את דברם בפני רשויות החוק כדי לשים קץ לסחיטה בה הם נתונים".

קל וחומר בענייננו בו מדובר בקרבה מדרגה ראשונה בין הסוחט לנסחט כאשר אל החשש והפחד הטבעי של הנסחט מהסוחט מצטרף גם הקושי להתלונן על בן משפחה.

14. מידת הפגיעה בערכים המוגנים בענייננו היא לא מבוטלת. מעשי הנאשם הם חמורים בין היתר בשל ניצול הקרבה המשפחתית הייחודית בינו למתלונן (אח תאום), אופי האיומים, תדירות המעשים ואופי האלימות שהופעלה כנגד המתלונן.

כאמור, הנאשם דרש מהמתלונן מספר פעמים סכומי כסף בטענה שזה חייב לו כסף ואיים עליו שיפגע בו פיזית אם לא יעביר לו סכומי כסף. הנאשם לא חדל ממעשיו גם לאחר שהמתלונן העביר לו כסף ובהמשך אף תקף את המתלונן ואיים עליו בדרישה שזה יעביר לו את מפתח ביתו. גם לאחר שהנאשם נעצר ושוחרר בתנאים הוא הגיע לדירת המתלונן, תקף אותו ואיים עליו במטרה שזה יבטל את התלונה.

מן הצד השני, באופן יחסי לגזרת עבירות אלו, האלימות במקרה זה לא הייתה חריגה בחומרתה וסכומי הכסף שהועברו לא היו משמעותיים, נתונים שאף הם משליכים על מידת הפגיעה בערכים המוגנים.

15. ביחס לנסיבות הקשורות בביצוע העבירות נתתי משקל לנזק הפיזי שנגרם למתלונן; לנזק הנפשי שנגרם למתלונן בין היתר בשל הקרבה הייחודית שבינו לבין הנאשם (אחיו התאום); לנזק הקנייני שנגרם למתלונן; לתכנון שקדם לביצוע העבירות; לאופי הסחיטה ולניצול הנאשם את קרבת המשפחה שלו למתלונן; לחלקו המרכזי של הנאשם בביצוע העבירות; לכך שהנאשם לא חדל ממעשיו גם לאחר שהמתלונן העביר אליו את סכום הכסף שדרש ממנו בהתאם לסיכום אליו הגיעו; לכך שהנאשם לא חדל לאיים על המתלונן גם לאחר שנעצר והורחק בתנאים מגבילים בבחינת עבירה גוררת עבירה; להסלמה במעבר מאיומים לאלימות פיזית; לאופי האלימות והאיומים שנקט הנאשם; למשך הזמן שבו נעברו העבירות; לכך שהעבירות נעברו במספר מועדים היינו שלא מדובר במקרה חד פעמי; ולכך שהנאשם ניסה להוביל המתלונן למשוך את תלונתו במטרה ובהמשך להניאו מלשתף פעולה בעימות שנערך ביניהם.

באשר למחלוקת שבין הצדדים לעניין נפקות הקרבה שבין הנאשם-הסוחט לבין אחיו התאום המתלונן-הנסחט סבורני שהצדק עם המאשימה.

לכאורה ניתן להתייחס אל האירועים מושא כתב האישום כאל סכסוך משפחתי שגלש לפסים אלימים, ולא היא. סבורני שהעובדה שהנאשם סחט באיומים ובכח את אחיו התאום צובעת באור קודר עוד יותר את מעשיו של הנאשם.

סחיטה של אדם באיומים או בכח לעשות דבר בניגוד לרצונו פוגעת לא רק בשלוות רוחו של אותו אדם, בגופו ובקניינו. פוגעת היא גם באוטונומיה שלו וכפועל יוצא בכבודו.

כאשר האדם שגורם לפגיעה זו הוא בן משפחה של הנפגע, מתווספת פגיעה ייחודית הקשורה בהפרת אמון בסיסי בין בני משפחה לפיה אלה אמורים לדאוג האחד לשני ולבקש את טובת האחד את השני.

ככל שמדובר בין בני משפחה שהם אחים, ביצוע עבירות שכאלה מהווה הפרה של אמון זה מכח קל וחומר, ובן בנו של קל וחומר ככל שמדובר באחים שהם תאומים.

אך מעבר לאמור וכפי שכבר צוין, קרבה ייחודית זו מוסיפה משקולת נוספת ל"קשר השתיקה" המאפיין אירועי סחיטה, באשר הסוחט סבור שבשל אותה קרבה לא יעז הנסחט "להוציא את הכביסה המלוכלכת" מחוץ למשפחה ולערב את המשטרה. לא פעם הסוחט רואה בבן המשפחה דווקא כ"טרף קל" וזמין למעשי סחיטה בשל סברתו כי בן המשפחה לא יעז כאמור להתלונן כנגדו במשטרה.

לצד כל האמור, וכפי שכבר צוין, נתתי משקל לכך שאין מדובר בסחיטה של סכומי כסף גבוהים במיוחד ולכך שהאלימות שנקט הנאשם לא גרמה לפגיעה פיזית קשה במתלונן ולא נעשתה תוך שימוש בכלי נשק קר או חם או תוך שיתוף פעולה עם אחרים, כפי שלא פעם קורה בעבירות אלו.

16. באשר לענישה הנוהגת הרי שזו אינה אחידה ותלויה בנסיבות ה"עושה", לרבות גילו, עברו הפלילי ובשאלה האם עבר הליך טיפולי אך תלויה בעיקר בנסיבות "המעשה" לרבות בתכנון שקדם לביצוע העבירות, בזיקה שבין הסוחט לנסחט, באופי האלימות והסחיטה, בשאלות האם העבירות בוצעו בצוותא, האם נעשה שימוש בנשק חם או קר, האם דרישות הסחיטה מולאו כתוצאה מהסחיטה וכיוצא בנסיבות שיש בהן כדי להשפיע על חומרת האירוע.

בנוסף, וכידוע, עבירות הסחיטה באיומים ובכח כוללות שתי חלופות, כשהחלופה המחמירה מתייחסת למצב שבו נשאה הסחיטה פרי, היינו כאשר מתקיימת נסיבה מחמירה של האירוע: "הביא השימוש בכוח לידי עשיית המעשה או המחדל" ו-"נעשו המעשה או המחדל מפני איום או הטלת אימה כאמור או במהלכם...".

בעניינו הורשע הנאשם בחלופות המחמירות של העבירות שהעונש המירבי שנקבע לצדן עומד על 9 שנות מאסר. גם לנתון זה יש משקל עת נבחנת הענישה הנוהגת.

ברע"פ 1729/07 **עטאונה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 7.6.2007) דחה בית המשפט העליון בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של סחיטה באיומים (לפי סעיף 428 רישא לחוק העונשין) והותיר על כנו את העונש שהשית עליו בית המשפט המחוזי, לאחר שקיבל את ערעור המאשימה על קולת העונש, בדמות 36 חודשי מאסר חלף 9 חודשי מאסר שהשית עליו בית משפט השלום.

במקרה זה איים הנאשם שעבד עבור חברה לגביית שיקים שעמה היה למתלון סכסוך כספי מספר פעמים. בית המשפט העליון ציין כי העונש שהשית בית משפט השלום: "קל יתר על המידה ואינו משקף כלל וכלל את חומרתה של העבירה...".

בע"פ 3988/09 **זוהר נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 11.2.2010) דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לאחר שמיעת ראיות והותיר על כנו עונש של 36 חודשי מאסר.

במקרה זה הנאשם שהיה עובדו של המתלון סחט באיומים את המתלון במשך שלוש שנים בסכום כסף בשווי של למעלה מ- 500,000 ₪.

בע"פ 357/15 **כעאבנה נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 6.5.2015) קיבל בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירה של סחיטה באיומים לפי סעיף 428 סיפא לחוק העונשין והפחית את עונשו ל-30 חודשי מאסר חלף 36 חודשי מאסר. במקרה זה סחט הנאשם באיומים את המתלון בכך שאיים שיפרסם צילומים אינטימיים שלו עם אישה שאינה אשתו.

עיינתי בפסיקה שצרפו הצדדים. מטבע הדברים צרף כל צד פסיקה התומכת בעמדתו העונשית.

כך למשל צרפה **המאשימה** את 6264/23 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 4.2.2024) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעור המאשימה ודחה את ערעור הנאשמים שהורשעו בעבירה של סחיטה באיומים לאחר שסחטו את המתלון באיומים ודרשו ממנו 300 אלף ₪. המתלון מסר להם סכום של 173 אלף ₪. נאשם 1 המשיך לאיים על המתלון לקבל את יתרת הסכום עד שהם נעצרו על-ידי המשטרה. בית המשפט העליון העמיד את עונשו של נאשם 1 על 30 חודשי מאסר חלף 24 חודשי מאסר ואת עונשו של נאשם 2 על 22 חודשי מאסר חלף 16 חודשי מאסר שהטיל עליהם בית המשפט המחוזי תוך שהוא מצוין כי אין ערכת הערעור ממצא את הדין;

את ע"פ 3654/08 **מדינת ישראל נ' גופמן** (פורסם בנבו, 4.11.2008) בו קיבל בית המשפט העליון את ערעור המדינה בעניינו של נאשם מכור לסמים שהורשע בעבירות של סחיטה באיומים, סחיטה בכח, איומים והפרת הוראה חוקית שסחט כסף מאמו ומסבתו והעמיד את עונשו על 36 חודשי מאסר חלף 24 חודשי מאסר שהטיל עליו בית משפט קמא, פרט למאסר מותנה שהופעל במצטבר;

את ע"פ 2048/18 **פלוני נ' מדינת ישראל** (פורסם בנבו, 14.11.2018) בו דחה בית המשפט העליון את ערעורו של נאשם שהורשע בעבירות של סחיטה באיומים סיפא והותיר על כנו עונש של 22 חודשי מאסר. במקרה זה הנאשם ואחר (קטין) הטילו אימה על המתלון שהיה חייל סדיר וסחטו ממנו במספר מקרים סכומי כסף שונים שהסתכמו בכ- 21,000 ₪. יצוין, כי הנאשם במקרה

זה היה צעיר, נעדר עבר פלילי ומי שסבל מפוסט טראומה בעקבות תאונה שעבר בילדותו;

ב"כ הנאשם דאז צרפה את ת"פ (מחוזי-נצ') 188/09 **מדינת ישראל נ' אלמליח** (פורסם בנבו, 3.2.2010) בו גזר בית המשפט על נאשם שהורשע באישום הראשון בעבירות של סחיטה בכח, פגיעה, כליאת שווא, שימוש ברכב ללא רשות, נהיגה ללא רישיון וללא פוליסת ביטוח, גניבה והפרעה לשוטט ועבירה של דרישת נכס באישום השני עונש של 14 חודשי מאסר הכוללים הפעלה של שני מאסרים מותנים כש-4 חודשים מהם הופעלו במצטבר. במקרה זה תקף הנאשם את המתלונן שהוא אחיו בדרישה לקבל את מפתחות רכב של חברה שבבעלות האם ובשימוש של המתלונן;

את ת"פ (מחוזי-ב"ש) 8210/09 **מדינת ישראל נ' שריקר** (6.12.2009) בו גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירות של סחיטה בכח, סחיטה באיומים, תקיפה הגורמת חבלה של ממש ואיומים במסגרת **הסדר סגור** עונש של 22 חודשי מאסר. במקרה זה סחט הנאשם באיומים את אחיו שסבל ממחלת הסכיזופרניה בדרישה שיעביר לידיו את דמי הקצבה של המוסד לביטוח לאומי ואת המשכורת שלו ואף תקף אותו כשזה רכש לעצמו מוצרים ולא העביר אליו את משכורתו;

את ת"פ (מחוזי-חי') 34557-12-11 **מדינת ישראל נ' פלוני** (6.12.2012) בו גזר בית המשפט על נאשם 3, **קטין** שהורשע בעבירה של צריכת סם מסוכן שלא לצריכה עצמית וצרף תיק נוסף בו הורשע בעבירות של סחיטה בכח, סחיטה באיומים, איומים, היזק בזדון ותקיפה סתם, וגזר עליו בגין עבירת הסמים 6 חודשי מאסר ובגין התיק המצורף עונש של שנת מאסר. סה"כ הוטלו על 18 חודשי מאסר. במקרה זה איים הנאשם 3 על בני משפחתו תקף אותם וסחט מהם כספים;

את ת"פ (מחוזי-חי') 462-09-11 **מדינת ישראל נ' מחאג'נה** (24.6.2012) בו גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בריבוי עבירות של סחיטה בכח שהביאה לידי מעשה, ריבוי עבירות של סחיטה באיומים שהביאה לידי מעשה, תקיפה בנסיבות מחמירות והפרת הוראה חוקית עונש של 15 חודשי מאסר.

במקרה זה סחט הנאשם בכח ובאיומים את אמו ואביו ודרש מהם כספים על רקע התמכרותו לסמים.

בא כוחו הנוכחי של הנאשם הפנה לת"פ 48100-03-22 **מדינת ישראל נ' עמוס** (15.11.2022) שניתן על-ידי מותב זה ובו גזרתי על נאשם שהורשע בעבירות של סחיטה באיומים עונש של 20 חודשי מאסר.

במקרה זה איים הנאשם על אדם שלא הייתה לו היכרות מוקדמת איתו בפגיעה בו ובמשפחתו אם לא

יבטל השתתפותו במכרז לרכישת בית פרטי. בעקבות האיומים ביטל המתלונן את השתתפותו במכרז;

ואת ת"פ 33911-02-21 **מדינת ישראל נ' אל אסד** (פורסם באתר בית המשפט, 21.10.2021) בו גזר בית המשפט על נאשם שהורשע בעבירה של סחיטה באיומים עונש של 24 חודשי מאסר לו עתרו הצדדים במסגרת **הסדר סגור** לעונש.

במקרה זה איים הנאשם על המתלוננת שסירבה להינשא לו בפרסום תמונות וסרטונים אינטימיים ובהמשך אף איים עליה בירי אם לא תעביר לו סכום כסף מסוים. בעקבות האיומים העבירה המתלוננת לנאשם 2,000 ₪.

עיון בפסיקה אליה הפנתה ההגנה מלמד שמרביתה נשענה על הסדרים סגורים לעניין העונש או על נסיבות קלות יותר של אירועים (ללא קרבה ייחודית כמו של אח תאום, קטין או אירועים בודדים ולא מספר אירועים שנמשכו על תקופה ושכללו מספר אירועי אלימות פיזיים ועבירות נלוות כבעניינו).

17. לא מצאתי לחרוג בעניינינו ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום. באופן חריג לנאשם ניתנו אגב ניהול ההליך בתיק זה שתי הזדמנויות להשתלב בקהילות טיפוליות שונות ומסיבות שונות הוא הודח משתי קהילות אלו ושב למעצר. מכאן, שלא ניתן לומר שהנאשם השתקם או שיש סיכוי של ממש שהוא ישתקם.

18. בגדרי המתחם מצאתי לתת משקל לאחריות שלקח הנאשם על מעשיו, להודאתו ולחיסכון בזמן שיפוטי; לנסיבותיו המשפחתיות והאישיות המורכבות ולמערכת היחסים המורכבת בינו לבין המתלונן, לגילו הצעיר של הנאשם (כבן 25), להשפעה של התמכרותו לסמים על ביצוע העבירות, למוטיבציה שהוא מביע לניהול אורח חיים נורמטיבי ולפגיעה שתגרם לו ולמשפחתו כתוצאה מהעונש שיוטל עליו.

כן נתתי משקל לתקופה הממושכת שהנאשם היה נתון במעצר (שבו התנאים קשים ממאסר), לדברי המתלונן והאם ולבקשתם להקל עם הנאשם ולתת לו הזדמנות נוספת.

סבורני שיש לתת משקל גם לתקופה הלא קצרה בה שהה הנאשם בקהילות טיפוליות (במצטבר 5 חודשים). מדובר בקהילות סגורות עם תנאים נוקשים שבהן החירות נפגעת במידת מה.

בנוסף, אף שבסופו של יום הניסיון הטיפולי במקרה זה לא צלח בשל חוסר בשלות הנאשם להתמודד עם הקשיים הנלווים להליכי השיקום, מצאתי לתת משקל למוטיבציה שגילה לערוך שינוי בחייו ולכלים שרכש במסגרות הטיפוליות השונות שיהיו לו לעזר בהמשך.

עוד אציין, כי גם בבית המשפט עת מסר הנאשם את דברו האחרון התרשמתי מהאחריות שלקח על מעשיו, מכנות החרטה שהביע ומשאיותיו לחזרה לניהול אורח חיים נורמטיבי ולשיפור מערכת היחסים המשפחתית.

לצד כל האמור, נתתי דעתי גם לעברו הפלילי של הנאשם הכולל מספר הרשעות בעטיין ריצה מאסרים בפועל. אכן, חלק מההרשעות התיישנו אך די בהרשעה האחרונה של הנאשם, שלא התיישנה, במסגרתה נתן את הדין בגין 10 תיקי רכוש, כדי להבין את עומק מעורבותו בפלילים.

נתתי משקל גם להתרשמות שירות המבחן, בין היתר מקיומה של רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות עוברת חוק אלימה ושימוש בחומרים ממכרים. סיכון זה לא אוין משהנאשם לא השלים הטיפול בהתמכרותו.

שני אלה - העבר הפלילי ואי השלמת הטיפול חרף הסיכון הקיים - יחד עם חומרת העבירות שעבר הנאשם, מבססים הצורך לתת ביטוי לשיקול הרתעת היחיד בגזר הדין. זאת, לצד שיקול הרתעת הרבים היפה לגזרה זו של עבירות.

19. באשר לרכיבים הכלכליים סבורני שבנסיבות שנוצרו אין מקום להשית פיצוי גבוה לטובת המתלונן. עם זאת, סבורני שבשל אופי העבירות יש מקום להשתת קנס ממש, אף שביחס לרכיב זה נתתי דעתי למצבו הכלכלי של הנאשם כמצוות סעיף 40ח' לחוק העונשין.

20. לאור כל האמור לעיל, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 28 חודשי מאסר בניכוי ימי המעצר.

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירת אלימות או רכוש מסוג פשע.

ג. 6 חודשי מאסר על תנאי, לתקופה של 3 שנים מיום שחרורו מן המאסר, שהנאשם לא יעבור עבירה של הדחה בחקירה או עבירת אלימות או רכוש מסוג עוון, למעט עבירה של החזקת נכס החשוד כגנוב.

ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בתוך 6 חודשים מהיום.

ה. פיצוי בסך 2,000 ₪ לטובת המתלונן. הפיצוי ישולם בתוך 4 חודשים מהיום.

כל תשלום בתיק יועבר תחילה לטובת הפיצוי.

זכות ערעור בתוך 45 יום לבית המשפט העליון.

ניתן היום, כ"ד תמוז תשפ"ה, 20 יולי 2025, במעמד הצדדים.